Parlamentul European
2019-2024

TEXTE ADOPTATE

P9_TA(2023)0455

Alegerile europene din 2024

Rezoluția Parlamentului European din 12 decembrie 2023 referitoare la alegerile europene 2024 (2023/2016(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolele 10, 14 și 17 alineatul (7),

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 20 și 22,

– având în vedere Directiva 93/109/CE a Consiliului din 6 decembrie 1993 de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți[1],

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale din 28 aprilie 2011 referitor la propunerea de modificare a Actului din 20 septembrie 1976 privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct,

– având în vedere rezoluția sa din 4 iulie 2013 referitoare la îmbunătățirea modalităților practice de organizare a alegerilor pentru Parlamentul European din 2014[2],

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/673 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 mai 2018 de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene[3],

– având în vedere Decizia (UE, Euratom) 2018/994 a Consiliului din 13 iulie 2018 de modificare a Actului privind alegerea membrilor

---

1 JO L 329, 30.12.1993, p. 34.
2 JO C 75, 26.2.2016, p. 109.
3 JO L 114 I, 4.5.2018, p. 1.

Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976[1],

– având în vedere rezoluția sa din 26 noiembrie 2020 referitoare la bilanțul alegerilor europene[2],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 3 decembrie 2020 privind „Planul de acțiune pentru democrația europeană” (COM(2020)0790),

– având în vedere poziția sa din 3 mai 2022 referitoare la propunerea de regulament al Consiliului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, de abrogare a Deciziei Consiliului 76/787/CECO, CEE, Euratom și a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la decizia respectivă[3],

– având în vedere amendamentele adoptate de Parlamentul European la 15 septembrie 2022 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene (reformare)[4],

– având în vedere amendamentele adoptate de Parlament la 2 februarie 2023 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică[5],

– având în vedere rezoluția sa din 14 septembrie 2023 referitoare la parlamentarism, cetățenie europeană și democrație[6],

– având în vedere Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European din 22 septembrie 2023 de stabilire a componenței Parlamentului European[7],

– având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A9-0332/2023),

A. întrucât alegerile europene din 2019 au înregistrat cea mai mare prezență la vot dintre toate alegerile pentru Parlamentul European din ultimii 20 de ani, de 50,66 % din electorat (o creștere de opt puncte procentuale față de 2014), transmițând un semnal pozitiv că interesul cetățenilor europeni pentru evoluțiile de la nivelul UE este în creștere și că ei consideră că legislația UE le influențează viața de

---

1 JO L 178, 16.7.2018, p. 1.
2 JO C 425, 20.10.2021, p. 98.
3 JO C 465, 6.12.2022, p. 171.
4 JO C 125, 5.4.2023, p. 485.
5 JO C 267, 28.7.2023, p.36.
6 Texte adoptate, P9_TA(2023)0330.
7 JO L 238, 27.9.2023, p. 114.

zi cu zi; întrucât 19 state membre au raportat creșterea prezenței la vot la nivel național, fiind înregistrate creșteri semnificative față de 2014 în Polonia, România, Spania, Austria, Ungaria, Germania, Slovacia și Cehia;

B. întrucât Decizia Consiliului din 2018 de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct a inclus unele îmbunătățiri, cum ar fi adăugarea logourilor partidelor politice europene în buletinele de vot pentru alegerile în Parlamentul European; întrucât aceasta nu a fost încă ratificată de toate statele membre; întrucât propunerea privind legislația electorală europeană adoptată de Parlamentul European la 3 mai 2022, care conține îmbunătățiri majore, ar aborda fragmentarea actuală în 27 de sisteme electorale diferite și ar moderniza și uniformiza normele electorale în cadrul UE;

C. întrucât sistemul candidaților cap de listă ar stimula dezbaterea publică europeană și ar întări partidele politice europene;

D. întrucât alegerile europene din 2019 nu au culminat cu alegerea unui președinte al Comisiei prin sistemul candidaților cap de listă; întrucât lipsa unei reforme a legislației electorale europene a reprezentat un obstacol suplimentar în calea implementării cu succes a sistemului candidaților cap de listă; întrucât neaplicarea sistemului candidaților cap de listă i-a dezamăgit pe mulți alegători și astfel a scăzut încrederea în proces; întrucât o astfel de dezamăgire trebuie evitată la alegerile europene din 2024; întrucât alegerea Președintelui Comisiei depinde de asigurarea sprijinului majorității deputaților în Parlamentul European;

E. întrucât aplicarea efectivă a sistemului candidaților cap de listă presupune ca Parlamentul să fie în măsură să indice un candidat comun pentru funcția de președinte al Comisiei înainte de propunerea Consiliului European;

F. întrucât mai multe state membre nu au abordat încă în mod adecvat barierele persistente și nu au implementat măsuri adecvate pentru a facilita votul cetățenilor cu dizabilități, împiedicând astfel participarea relevantă și reprezentarea acestor cetățeni în procesele democratice;

G. întrucât exercitarea deplină a drepturilor electorale conferite de tratate cetățenilor mobili la alegerile pentru Parlamentul European este încă îngreunată de obstacole nejustificate în calea participării democratice, cum ar fi lipsa de informare despre condițiile și normele aplicabile; întrucât Comisia a prezentat o propunere legislativă care atinge unele dintre aceste preocupări;

H. întrucât campaniile politice pentru alegerile europene desfășurate în statele membre adesea nu sunt suficient de „europene”, ci sunt mai degrabă dominate de discuții politice de natură pur națională, regională și locală; întrucât partidele politice și candidații au

responsabilitatea de a informa în mod adecvat cetățenii cu privire la provocările politice de la nivelul UE,

Consolidarea democrației europene la alegerile din 2024

1. salută prezența mai mare la vot la alegerile europene din 2019 și depune eforturi pentru a mări și mai mult prezența la alegerile europene din 2024; subliniază importanța creșterii numărului de votanți la alegeri; constată că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a crește prezența la vot în rândul cetățenilor mobili; regretă lipsa de progrese din partea Consiliului în direcția adoptării noii legislații electorale europene, astfel cum a fost adoptată de Parlamentul European la 3 mai 2022; cere aprobarea ei rapidă de către Consiliu; se așteaptă ca Consiliul să ajungă la un compromis bazat pe consens asupra propunerii Parlamentului;

2. subliniază rolul important al partidelor și al tuturor părților interesate societale relevante în ceea ce privește contribuția la dezbaterea privind chestiunile de politică publică europeană și la formarea conștiinței politice europene; regretă, cu toate acestea, că restricțiile impuse de actualele cadre de reglementare ale UE și naționale împiedică partidele politice europene să participe pe deplin la campaniile electorale europene; încurajează partidele politice europene să desfășoare propriile campanii electorale europene; invită partidele politice naționale și europene, precum și, după caz, statele membre:

   – să desfășoare campania pentru alegerile europene respectând valorile Uniunii;

   – să respecte standarde democratice și a norme interne privind democrația partidelor, pentru a se asigura cu precădere că numirea candidaților se efectuează într-un mod democratic, inclusiv în cazul candidaților cap de listă pentru funcția de președinte al Comisiei Europene;

   – să redacteze manifeste în timp util înainte de alegeri;

   – să îmbunătățească vizibilitatea partidelor politice europene în dezbaterile publice și în campaniile media, inclusiv a numelor și/sau a logourilor lor;

   – să își citeze sistematic omologii europeni în comunicările lor publice;

   – să încurajeze prezența vizibilă a numelor și/sau a logourilor partidelor politice europene pe buletinele de vot și pe materialele de campanie;

   – să informeze publicul despre normele nou elaborate pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene înainte ca ele să intre în vigoare în mod oficial;

– să ajungă la un acord cu privire la modul de a proceda în cursul procesului postelectoral, inclusiv cu privire la negocierile privind președinții instituțiilor Uniunii;

3. sprijină Planul de acțiune al campaniei europene (E-CAP), astfel cum a fost elaborat de Autoritatea pentru Partide Politice și Fundații Politice (APPF), mai ales aspectele care țin de vizibilitatea candidaților cap de listă și a partidelor politice; subliniază importanța activității APPF în informarea cetățenilor;

4. regretă că sistemul candidaților cap de listă pentru alegerea Președintelui Comisiei Europene nu a fost pus în aplicare la alegerile europene 2019; regretă, de asemenea, lipsa progreselor în această privință din 2019 până în prezent, din partea Consiliului European și a Comisiei Europene, care își luaseră angajamentul de a îmbunătăți democrația europeană; consideră că este necesară o legătură clară și credibilă între votul alegătorilor și alegerea Președintelui Comisiei; invită partidele politice europene, partidele politice naționale și guvernele naționale să colaboreze pentru a asigura acest rezultat la următoarele alegeri; atrage atenția că alegerea Președintelui Comisiei depinde de obținerea sprijinului majorității deputaților în Parlamentul European, astfel încât rezultatele alegerilor să fie luate în considerare pe deplin, așa cum se prevede în Tratatul de la Lisabona;

5. invită Consiliul European să ofere cetățenilor europeni certitudine cu privire la sistemul candidaților cap de listă și să pună capăt acordurilor cu ușile închise; îndeamnă Consiliul European să înceapă consultările în acest scop cu mult timp înainte, pentru a aplica principiul candidatului cap de listă în lumina rezultatelor alegerilor europene;

6. se așteaptă ca toate partidele politice europene să își desemneze candidații pentru funcția de președinte al Comisiei în timp util, cu cel puțin 12 săptămâni înainte de ziua alegerilor;

7. solicită implementarea unui acord interinstituțional între Parlament și Consiliul European privind sistemul candidaților cap de listă, în cadrul articolului 17 alineatul (7) din TUE; invită Președinta Parlamentului European să înceapă imediat lucrările pregătitoare care conduc la un astfel de acord; consideră că candidații cap de listă și președinții partidelor politice europene și ai grupurilor lor parlamentare respective ar trebui să se angajeze în negocieri imediat după alegerile europene din 2024 pentru a conveni în numele Parlamentului European asupra unui candidat comun la președinția Comisiei înainte ca Consiliul European să-și prezinte propunerea;

8. consideră că candidatul cap de listă al partidului politic european care a obținut cel mai mare număr de locuri la alegerile pentru Parlamentul European trebuie, în primul rând, să conducă negocierile pentru a identifica candidatul comun cu cea mai mare

majoritate, urmat, dacă este necesar, de ceilalți candidați cap de listă în acest efort, proporțional cu ponderea locurilor obținute de partidele politice europene respective; propune ca Președintele Parlamentului European să fie disponibil, dacă este necesar, pentru a coordona acest proces;

9. subliniază că Președintele Parlamentului European va avea prerogativa de a comunica Consiliului European numele candidatului comun al Parlamentului pentru funcția de Președinte al Comisiei Europene;

10. recomandă ca, în absența unui candidat comun al Parlamentului European pentru funcția de Președinte al Comisiei, Președintele Consiliului European să inițieze consultări cu Președintele Parlamentului European, cu candidații cap de listă, cu președinții partidelor politice europene și ai grupurilor lor parlamentare respective, înainte ca Consiliul European să își transmită propunerea Parlamentului European;

11. crede, în acest sens, că înainte de a-și prezenta propunerea pentru funcția de Președinte al Comisiei Europene, Consiliul European ar trebui să aștepte ca Parlamentul European să fi prezentat un candidat comun, în conformitate cu consultările corespunzătoare menționate la articolul 17 alineatul (7) din TUE și cu principiul cooperării loiale;

12. reamintește prerogativa Parlamentului European de a-și alege propriul Președinte;

13. se așteaptă ca partidele politice europene și grupurile lor parlamentare să adopte un „acord de legislatură” pentru perioada legislativă 2024-2029, ca modalitate de a obține o majoritate în Parlament înainte de numirea Comisiei, ca bază pentru programul său de lucru și ca garanție, pentru alegătorii europeni, că după alegeri se vor lua măsuri coerente cu rezultatele lor; fiecare candidat la Comisia Europeană trebuie să subscrie la acest „acord de legislatură” pentru a obține sprijinul majorității Parlamentului; constată că sprijinul politic larg este esențial pentru punerea în aplicare a unui astfel de acord;

14. consideră că stabilirea unei singure zile de vot europene comune ar da coerență alegerilor paneuropene;

15. reamintește responsabilitatea supravegherii politice, conferită Parlamentului prin tratate; subliniază că răspunderea Comisiei în fața Parlamentului constituie un principiu important al controlului democratic intern; reamintește că audierile comisarilor desemnați și ale colegiului comisarilor reprezintă un pas esențial în direcția democratizării în continuare a procesului decizional al UE și devin un mijloc tot mai însemnat prin care Parlamentul să își asume un rol mai important în stabilirea agendei la nivelul UE;

Participarea și drepturile de vot ale cetățenilor

16. consideră că este esențial să se garanteze că toți cetățenii Uniunii care au dreptul de a vota și de a candida, inclusiv cetățenii mobili ai Uniunii, cetățenii cu dizabilități și cetățenii fără adăpost își pot exercita acest drept;

17. invită statele membre să garanteze accesibilitatea alegerilor prin introducerea de măsuri menite să asigure accesul la informații și modalități accesibile de vot - de exemplu, utilizarea tehnologiilor, formatelor și tehnicilor asistive, cum ar fi alfabetul Braille, codurile QR, caracterele mari, informațiile audio, șabloanele tactile, informații ușor de citit și comunicare în limbajul prin semne; consideră că campaniile de sensibilizare a publicului sunt esențiale pentru creșterea prezenței la vot și invită statele membre să depună toate eforturile în acest sens, implicând, de asemenea, organizațiile societății civile;

18. consideră că accesul la informații despre campania electorală este o condiție necesară pentru îmbunătățirea participării cetățenilor la alegeri; invită statele membre să își încurajeze mass-media națională să acopere alegerile într-un mod care să le permită cetățenilor europeni să își exercite dreptul de vot și să perceapă dimensiunea europeană a opțiunii lor, inclusiv în zonele rurale;

19. consideră că campania instituțională de informare a Parlamentului contribuie, în colaborare cu organizațiile societății civile, la dezbaterea privind chestiunile de politică publică europeană și la formarea conștiinței politice europene cu privire la democrația parlamentară și sprijină campania electorală condusă de toate partidele politice europene; salută eforturile coordonate depuse de toate instituțiile UE în acest sens;

20. solicită din nou statelor membre să permită tuturor cetățenilor Uniunii care locuiesc sau lucrează într-un stat terț să aibă dreptul de a vota la alegerile pentru Parlamentul European; invită statele membre să colaboreze cu Parlamentul European și cu Serviciul European de Acțiune Externă pentru a informa cetățenii Uniunii din țările terțe cu privire la alegerile europene și pentru a facilita participarea acestora la aceste alegeri; invită Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să încurajeze miniștrii de externe ai statelor membre să facă schimb de bune practici pentru campaniile de informare și să faciliteze modalitățile de vot din străinătate, inclusiv înființarea unor secții de votare accesibile în afara UE și utilizarea votului prin corespondență sau a altor forme de votare de la distanță;

21. regretă faptul că lipsa de progrese în cadrul Consiliului cu privire la propunerea Comisiei de directivă a Consiliului de stabilire a modalităților detaliate de exercitare a dreptului de a vota și de a candida la alegerile pentru Parlamentul European pentru cetățenii

mobili ai Uniunii va împiedica intrarea în vigoare a noutăților propuse de Comisie și de Parlament în timp util pentru alegerile din 2024;

22. încurajează introducerea votului prin corespondență pentru a garanta că cetățenii Uniunii care nu se pot deplasa la secțiile de votare în ziua alegerilor nu sunt împiedicați să își exercite dreptul de vot; pledează, de asemenea, pentru introducerea unor instrumente complementare de a facilita votarea, cum ar fi votul fizic anticipat și votul prin reprezentare, precum și votul electronic și online;

23. consideră că egalitatea de gen este un element esențial pentru o mai bună reprezentativitate în alegeri; salută progresele înregistrate în direcția unui Parlament echilibrat din punctul de vedere al genului în urma alegerilor europene din 2019, dar subliniază disparitățile existente între statele membre în ceea ce privește nivelurile lor de reprezentare a femeilor; încurajează, în acest sens, punerea în aplicare a dispozițiilor adoptate de Parlament la 3 mai 2022 privind noua legislație electorală europeană;

24. consideră că statele membre ar trebui să ia în considerare alinierea și reducerea vârstei de vot și a vârstei minime pentru a candida, astfel cum se indică în propunerea de legislație electorală și în concluziile Conferinței privind viitorul Europei;

Reziliența instituțională

25. consideră că dezinformarea și ingerințele străine constituie un atac grav la adresa integrității procesului electoral și a democrației europene; subliniază că platformele digitale au un rol esențial în combaterea dezinformării;

26. recunoaște eforturile depuse de instituțiile UE pentru a combate dezinformarea și ingerințele străine, cum ar fi Codul de bune practici privind dezinformarea din 2022 și sistemul de alertă rapidă; subliniază, cu toate acestea, că sunt necesare garanții și măsuri mai solide împotriva dezinformării și a ingerințelor interne și externe în procesul electoral; se angajează să își intensifice eforturile de combatere a tentativelor de ingerințe străine în Parlamentul European;

27. atrage atenția asupra negocierilor interinstituționale în curs privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind partidele politice și fundațiile politice europene, invită Comisia și Consiliul să continue negocierile interinstituționale în spiritul cooperării loiale; salută acordul la care au ajuns colegiuitorii referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică salută caracterul executoriu al unora dintre dispozițiile sale, cum ar fi cele privind nediscriminarea, înainte de alegerile din 2024; invită statele membre să pună în

aplicare pe deplin celelalte dispoziții ale regulamentului după intrarea lor în vigoare;

28. reamintește că Parlamentul a adoptat o rezoluție și că lucrează în prezent la propuneri de modificare a tratatelor, printre altele pentru a potența legitimitatea democratică a UE și pentru a permite aplicarea corespunzătoare a propunerilor adoptate de Conferința privind viitorul Europei; ia act de faptul că alegerile din 2024 reprezintă o ocazie unică de a începe o dezbatere la nivelul UE privind reforma Uniunii pe baza propunerilor de reformă a tratatelor prezentate de Parlament; invită Consiliul European să adopte cu promptitudine o poziție cu privire la organizarea unei convenții după adoptarea de către Parlament a propunerilor sale; își reiterează sprijinul pentru o reformă a tratatelor în acest context;

29. solicită o reformă a tratatelorși îndeamnă Consiliul și, în cele din urmă, Consiliul European să dea curs propunerii sale de declanșare a articolului 48 din TUE pentru a institui o convenție;

30. subliniază că trebuie consolidată încrederea electoratului în procesele electorale prin garantarea faptului că toate alegerile sunt libere și corecte; constată, în acest sens, că, în perioada 6-9 noiembrie 2023, OSCE a desfășurat o misiune de evaluare a nevoilor în patru state membre pentru a analiza pregătirea unei misiuni de observare a alegerilor europene; sugerează Președinției Consiliului să încurajeze statele membre să trimită scrisori de invitație OSCE pentru observarea alegerilor europene și să utilizeze pe deplin această posibilitate;

31. solicită Comisiei pentru afaceri constituționale să examineze dacă unele dintre dispozițiile și recomandările prezentei rezoluții ar putea fi incluse în Regulamentul de procedură al Parlamentului;

°

° °

32. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.